

การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
DEVELOPMENT OF COMPOUND WORDS BUILDING SKILLS BY USING VIDEO MEDIA KITS FOR
MATTHAYOMSUKSA 1 STUDENTS OF CHIANGKIOMWITTAYA SCHOOL, THE SECONDARY
EDUCATIONNAL SERVICE AREA OFFICE LOEI NONGBUALAMPHU

นางสาวกมลวรรณ สัจจะ ¹

ดร.มาริยา เถาอินปาก ²

นางสาวปัจจุรี ศรีโชค ³

นางสาวกัลญา ด้วงแพง ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาชุดสื่อวีดิทัศน์เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนเรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดสื่อวีดิทัศน์ 5 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน และ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าประสิทธิภาพ E1/E2 และค่า t – test แบบ Dependent sample t – test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของชุดสื่อวีดิทัศน์เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีค่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 83.00/84.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม, ชุดสื่อวีดิทัศน์

¹นักศึกษาสาขารัฐบาลไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

²อาจารย์สาขารัฐบาลไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

³อาจารย์สาขารัฐบาลไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

⁴ครูโรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ABSTRACT

The purpose of this research were 1) to create and develop of compound words building skills by using video media kits for Matthayomsuksa 1 students of Chiangklomwittaya school, The Secondary Educational Service Area Office Loei Nongbualamphu to reach the criteria of 80/80 2) to compare the students learning achievement between pre-test and post-test for development of compound words building skills by using video media kits for Matthayomsuksa 1 students of Chiangklomwittaya school, The Secondary Educational Service Area Office Loei Nongbualamphu The samples were selected by purposive sampling totaling 14 students in Matthayomsuksa 1/2 students of Chiangklomwittaya school, The Secondary Educational Service Area Office Loei Nongbualamphu who were studying in the first semester of the academic year 2022. The instruments contained 3 types : 1) 5 sets of video media kits 2) 5 lesson plans 3) 30 item of 4 multiple choices objective test. The data were analyzed by using percentage, mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.), E1/E2 and dependent sample t - test.

The results of research were as follows :

1. The efficiency of the video media kits for development of compound words building skills for Matthayomsuksa 1 students of Chiangklomwittaya school, The Secondary Educational Service Area Office Loei Nongbualamphu had efficiency in (E1/E2) = 83.00/84.52 that according to the specified criteria of 80/80.

2. The students learning achievement for post-test were significantly higher than pre-test at the .05 level with statistical significance.

Keywords : Development of compound words building skills by using video media kits.

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยนั้นนับว่าเป็นภาษาที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับคนไทยทุกคน เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแล้ว ภาษาไทยยังเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นภาษาประจำชาติ เป็นความมั่นคงของชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า ที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้เพื่อเป็นเครื่องแสดงว่า ชาติไทยเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่และมีวัฒนธรรมมาแต่ครั้งโบราณกาล นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือสื่อความหมายที่คนไทยทุกคนต้องใช้ไปตลอดชีวิต และยังเป็นเครื่องผูกพันคนไทยให้รู้สึกเป็นพวกเดียวกันอย่างแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น (วรรณิ์ โสมประยูร, 2553 : 24)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 และ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 มาตรา 6 กล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตรา 22 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและประเด็นตามศักยภาพ มาตรา 23 มีสาระสำคัญ คือ การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้ในมาตรา 24 ยังได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ในการจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 3, 2545 : 2, 2553 : 8, 2562 : 3)

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการเรียนต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ 8) ภาษาต่างประเทศ และกำหนดให้เรียนเนื้อหาหลักภาษาไทยโดยเริ่มจากเรื่องคำ ความสัมพันธ์ของคำ ในส่วนของสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้เบื้องต้นมาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ได้กล่าวถึงคุณภาพผู้เรียน เมื่อผู้เรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนจะต้องใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยค ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการและแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ ซึ่งหลักไวยากรณ์ของภาษาไทยมีการสร้างคำหลายวิธี เช่น การประสมคำ การซ้อนคำ และการซ้ำคำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 4-6) นอกจากนี้ สำราญ คำอ้าย (2539 : 2) ได้กล่าวว่า หลักภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา เป็นวิชาที่ว่าด้วยระเบียบแบบแผนของภาษาไทย ซึ่งเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้ใช้ภาษา ใช้ภาษาได้ถูกต้องและเข้าใจตรงกัน ทั้งนี้หากใช้หลักภาษาไทยผิดก็อาจจะทำให้การสื่อสารไม่ประสบผลสำเร็จและขาดประสิทธิภาพ และสุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์ (2536 : 142) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักภาษาไทยไว้ว่า การเรียนหลักภาษาจะช่วยให้นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาไทยเป็นอย่างดี และสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปแล้ว ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

หลักการใช้ภาษาไทยจึงเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงและให้ความสำคัญ โดยเฉพาะทักษะการสร้างคำในภาษาไทยประเภทคำประสม ซึ่งสาเหตุของการใช้หลักภาษาเรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยประเภทคำประสมผิดนั้น อัญชสา ยัมณอม (2553 : 16) กล่าวไว้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะหลักภาษาไทยเพราะนักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและรู้สึกว่าการใช้หลักภาษาไทยเป็นเรื่องที่ยาก นอกจากนี้วิธีสอนของครูไม่เข้าใจ ไม่มีสื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน และในด้านเนื้อหาเรื่องการสร้างคำในภาษาไทย นักเรียนขาดความรู้พื้นฐานเรื่องคำมูล ไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ ต้องอาศัยหลักการสร้างคำแต่ละชนิดจึงจะใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษา

จากการที่ผู้วิจัยได้ฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนเชียงกลมวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 52.39 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ย 54.29 (เชียงกลมวิทยา 2564) ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นพบปัญหาจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการจัดการเรียนการสอน การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบระหว่างเรียน และทำกิจกรรมภายในห้องเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการสร้างคำในภาษาไทยประเภทคำประสม เช่น ให้นักเรียนเขียนคำมูล นักเรียนจะเขียนคำประสมมา และนักเรียนไม่สามารถจำแนกชนิดของคำได้ถูกต้องแม่นยำ เช่น ให้นักเรียนเขียนคำมูลนักเรียนจะเขียนคำว่า โรงเรียน ซึ่งเป็นคำประสม ให้นักเรียนเขียนคำประสม นักเรียนเขียนคำว่า มะละกอ ซึ่งเป็นคำมูล คำว่า บ้านเรือนและภูเขา ซึ่งเป็นคำซ้อน ฯลฯ ซึ่งนับเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากไม่เร่งแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อ และนวัตกรรมต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม แล้วพบว่า ชุดสื่อวีดิทัศน์เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการสร้างคำประสมได้เป็นอย่างดี ดังที่ อำนวย เดชชัยศรี (2545 : 103) ได้กล่าวถึงชุดสื่อวีดิทัศน์ว่า เป็นสื่อที่มีภาพเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องประกอบเสียง และมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับภาพ สามารถสื่อสารโดยอาศัยเครื่องมือทางด้านอิเล็กทรอนิกส์คล้ายคลึงกับโทรทัศน์แต่วีดิทัศน์จะสื่อสารในระยะทางไกล สอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2543 : 65) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวีดิทัศน์ว่าเป็นสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ช่วยเพิ่ม

ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนในการเรียนการสอน สามารถติดต่อส่วนที่ไม่ต้องการหรือเพิ่มเติมส่วนใหม่ลงไปได้ และสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้ 1) สามารถใช้สภาพการณ์ที่ผู้เรียนมีจำนวนมาก และผู้สอนมีข้อจำกัด เพราะสามารถแพร่ภาพและเสียงไปตาม ห้องเรียนต่าง ๆ และผู้เรียนที่อยู่ตามบ้านได้ 2) เป็นสื่อการสอนที่สามารถนำสื่อหลายอย่างมาใช้ร่วมกันได้สะดวกในรูปแบบสื่อประสม 3) เป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนได้โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละแขนงวิชา มาสอนโดยใช้วีดิทัศน์ได้ 4) สามารถสาธิตได้อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนเห็นสิ่งที่ต้องการเน้น โดยใช้เทคนิคการถ่ายใกล้ (Close up) เพื่อขยายภาพ หรือวัสดุให้ผู้เรียนเห็นทั่วถึงกันอย่างชัดเจน 5) ช่วยปรับปรุงเทคนิคการสอนของครูประจำและครูฝึกสอน 6) เป็นสื่อที่สามารถนำรูปธรรม มาประกอบการสอนได้สะดวกรวดเร็ว ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ทันสมัย และยังสอดคล้องกับ ประทิน คล้ายนาค (2541 : 54) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสร้างสื่อวีดิทัศน์ว่า การที่ผู้สอนสร้างสื่อวีดิทัศน์เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนนั้น ควรดำเนินการตามขั้นตอน โดยเริ่มจากการขึ้นตอนการวางแผน เช่น การกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาและบทเขียนที่ใช้ในสื่อวีดิทัศน์ โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เมื่อวางแผนเรียบร้อยแล้วก่อนลงมือปฏิบัติจริงต้องจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพร้อม ได้แก่ อุปกรณ์ ภาพ เสียง และ กราฟิกที่นำมาใช้ประกอบ จากนั้นนำมาสู่ขั้นตอนการผลิต ซึ่งผู้สอนต้องจัดทำให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ที่จะสอน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ สิงาม (2553) ที่ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาวีดิทัศน์เรื่อง นาฏยศัพท์สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) การพัฒนาวีดิทัศน์ เรื่อง นาฏยศัพท์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 85.17/86.00 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีรพรต สมนึก (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาวัตรกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย ประเภทคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสมในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 80.51/80.17 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอดิศักดิ์ โคตรชุม (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัด และตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อวีดิทัศน์ ประกอบการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่อง การจัด และตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เรียนรู้การปลูกพืชทั่วไป ชุดที่ 2 พืชพลังงานแห่งชีวิต ชุดที่ 3 พืชสวยงามลดโลกร้อน ชุดที่ 4 มาปลูกพืชผักกันเถอะ ชุดที่ 5 ตกแต่งสวนสวยด้วยพืชผัก ชุดที่ 6 บรรยากาศบ้านน่าอยู่ ชุดที่ 7 การจัด ตกแต่งภายในบ้าน ชุดที่ 8 การดูแลรักษาเครื่องเรือนเครื่องใช้ในบ้าน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.71/84.51 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการสร้างคำในภาษาไทยประเภท คำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการสร้างคำ การอ่าน และการเขียนคำประสม ซึ่งปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาชุดสื่อวีดิทัศน์เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน เชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุด สื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experimental design) แบบกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One group pre-test post-test design)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

3. เครื่องมือ กระบวนการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 5 ชุด ได้แก่

- 3.1.1.1 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 1 เรื่อง ธรรมชาติกับคำมูล
- 3.1.1.2 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประสม
- 3.1.1.3 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 3 เรื่อง วิธีสร้างคำประสม
- 3.1.1.4 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 4 เรื่อง หน้าที่คำประสม
- 3.1.1.5 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 5 เรื่อง ผูกแยกจำแนกคำประสม

3.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 5 แผน ได้แก่

- 3.1.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ธรรมชาติกับคำมูล
- 3.1.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประสม
- 3.1.2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง วิธีสร้างคำประสม
- 3.1.2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่คำประสม
- 3.1.2.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ผูกแยกจำแนกคำประสม

3.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบไปด้วยแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2 การสร้างและหาคุณภาพของชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู แนวทางการสอน หนังสือเรียน ตำรา งานวิจัย อินเทอร์เน็ต หนังสือประกอบและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคำประสมและการสร้างชุดสื่อวีดิทัศน์

3.2.2 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.2.3 ศึกษาเอกสารทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดสื่อวีดิทัศน์

3.2.4 ออกแบบการสร้างชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 5 ชุด ได้แก่

- 3.2.4.1 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 1 เรื่อง ธรรมชาติกับคำมูล
- 3.2.4.2 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประสม
- 3.2.4.3 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 3 เรื่อง วิธีสร้างคำประสม
- 3.2.4.4 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 4 เรื่อง หน้าที่คำประสม
- 3.2.4.5 ชุดสื่อวีดิทัศน์ชุดที่ 5 เรื่อง ฝึกแยกจำแนกคำประสม

ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบโครงสร้างชุดสื่อวีดิทัศน์แต่ละชุด ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน คำแนะนำสำหรับครูผู้สอน คำแนะนำสำหรับผู้เรียน วีดิทัศน์เนื้อหา แบบฝึกหัด แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบฝึกหัด และเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

3.2.5 ดำเนินการสร้างชุดสื่อวีดิทัศน์ตามโครงสร้างและกรอบที่วางไว้

3.2.6 จัดทำคู่มือการใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์เรื่อง เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

3.2.7 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของเนื้อหาและคุณภาพทางเทคนิคของชุดสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประเมินความเหมาะสม โดยมีเกณฑ์พิจารณา 5 ระดับ ดังนี้ (ปกรณัม ประจันบาน, 2560)

5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3.2.8 นำแบบประเมินความเหมาะสมของชุดสื่อวีดิทัศน์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.67 – 5.00

3.2.10 นำชุดสื่อวีดิทัศน์ ทั้ง 5 ชุด ไปปรับแก้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำเพื่อจัดทำฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.2 วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ นำมาสร้างกรอบแนวคิดในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

3.3.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 5 แผน ได้แก่

3.3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ธรรมชาติกับคำมูล

3.3.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประสม

3.3.3.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง วิธีสร้างคำประสม

3.3.3.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่คำประสม

3.3.3.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ฝึกแยกจำแนกคำประสม

3.3.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสม โดยมีเกณฑ์พิจารณา 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

3.3.5 จากการที่นำแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด และมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.67 – 5.00

3.3.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน ไปปรับแก้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ เพื่อจัดทำฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.4 การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสร้างคำในภาษาไทยประเภทคำประสม หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.4.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.4.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (ประสาธน์ เนื่องเฉลิม, 2556: 189)

+1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด

- 1 หมายถึง แน่ใจว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีคุณภาพตามประเด็นที่กำหนด

3.4.4 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามที่สร้างขึ้นกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร IOC เพื่อหาคะแนนในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้อง และพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00

3.4.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ปีการศึกษา 2565 จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.4.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปหาค่าความยากง่ายแล้วนำผลการทดลองมาหาคุณภาพของข้อสอบ หาค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 1.00 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.36 – 0.71 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.29 – 0.71 และค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

3.4.7 ปรับปรุงแก้ไข และนำไปจัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยปฏิบัติขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre – test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วเก็บรวบรวมผลการทดสอบไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์
2. ดำเนินการสอนผู้เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลาสอนทั้งหมด 5 ชั่วโมง และบันทึกพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และเก็บคะแนนจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 5 ชุด
3. เมื่อจัดกิจกรรมครบทั้ง 5 แผนแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบความรู้หลังเรียน (post – test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดิม แล้วตรวจนับคะแนนเพื่อนำไปวิเคราะห์
4. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนการทดลอง (pre – test) และหลังการทดลอง (post – test) ไปวิเคราะห์ค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ/ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E1/E2)

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)	581	41.50	1.61	83.00
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)	355	25.36	1.28	84.52
ประสิทธิภาพ (E ₁ / E ₂) = 83.00/84.52				

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู คะแนนกระบวนการมีค่าร้อยละ 83.00 (E₁ = 83.00) ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าร้อยละ 84.52 (E₂ = 84.52) หรือ E₁/ E₂ = 83.00/84.52 แสดงให้เห็นว่าการทดสอบประสิทธิภาพชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

การสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	p - values
ก่อนเรียน	14	12.00	2.39	19.30	.00
หลังเรียน	14	25.36	1.28		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู คะแนนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.00 ($\bar{X} = 12.00$, S.D. = 2.39) ส่วนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.36 ($\bar{X} = 25.36$, S.D. = 1.28) แสดงว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

1. ชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) = 83.00/84.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

1. ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา มีค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.00/84.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจากชุดสื่อวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ในด้านการแก้ปัญหาทางการเรียนการสอนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งได้ดำเนินการตามหลักการสร้างชุดสื่อวีดิทัศน์อย่างเป็นระบบมีความสอดคล้องกับโครงสร้าง รูปแบบ และเนื้อหา ซึ่งได้นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 และเนื้อหาในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาเป็นกรอบในการสร้างชุดสื่อวีดิทัศน์ จึงได้สร้างชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม ซึ่งเป็นชุดสื่อวีดิทัศน์ที่มีรูปแบบที่แปลกใหม่และมีเนื้อหาที่น่าสนใจ โดยผู้เรียนจะมองเห็นภาพและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน สื่อวีดิทัศน์สามารถย่อและขยายภาพได้ ทำให้ภาพเคลื่อนไหวที่ช้า เร็ว หรือหยุดนิ่งได้ แสดงกระบวนการที่มีความต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนได้ตามเวลาที่ต้องการ เป็นสื่อที่ใช้ได้ทั้งเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย หรือกลุ่มใหญ่ เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการอยากเรียนรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์มีเนื้อหาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย โดยมีแบบฝึกหัดในแต่ละชุด ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ชุดสื่อวีดิทัศน์แต่ละชุดจะมีการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเอง โดยมีคู่มือการใช้งานให้ผู้เรียนได้ศึกษาภายในชุดสื่อวีดิทัศน์ด้วย ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจด้วยตนเอง ชุดสื่อวีดิทัศน์สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เมื่อเข้าใจถึงขั้นตอนการใช้และเนื้อหาของชุดสื่อวีดิทัศน์แล้ว จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนและพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ อำนวย เดชชัยศรี (2545 : 103) ได้กล่าวถึงชุดสื่อวีดิทัศน์ว่า เป็นสื่อที่มีภาพเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องประกอบเสียงและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับภาพ สามารถสื่อสารโดยอาศัยเครื่องมือทางด้านอิเล็กทรอนิกส์คล้ายคลึงกับโทรทัศน์แต่วีดิทัศน์จะสื่อสารในระยะทางใกล้

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ สิงาม (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาวีดิทัศน์เรื่อง นาฏยศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.17/86.00 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีรพรต สมนึก (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย ประเภทคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์มีความเหมาะสมในระดับมาก และมีประสิทธิภาพ 80.51/80.17 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อดิศักดิ์ โคตรชุม (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.71/84.51

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ชุดสื่อวีดิทัศน์ ทั้ง 5 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นมา เป็นชุดสื่อวีดิทัศน์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ระบุว่า เพื่อสร้างและพัฒนาชุดสื่อวีดิทัศน์เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ให้มี

ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ระบุว่า ผลการพัฒนาทักษะการอ่านของชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา มีประสิทธิภาพ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากที่ผู้วิจัยได้คำนึงถึงขั้นตอนในการจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเมื่อได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดขึ้น จากนั้นจึงนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มเป้าหมาย (Try out) โดยนำผลการทดลองมาหาคุณภาพของข้อสอบ หาค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับที่มีคุณภาพที่เหมาะสมกับผู้เรียนและสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกันระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานและตัวชี้วัด จึงทำให้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพในการนำไปทดสอบผู้เรียน ตลอดจนสามารถวัดพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดได้อย่างเที่ยงตรง สอดคล้องกับ เยาวดี รามชัยกุลวิบูลย์ศรี (2553 : 178) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบไว้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีจะต้องมีการเตรียมตัวและมีการวางแผน เพื่อให้แบบทดสอบดังกล่าวมีกลุ่มตัวอย่างของพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างเด่นชัดจากการทดสอบแต่ละครั้ง ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีอย่างมีระบบในการสร้างแบบทดสอบแต่ละชุด และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2556 : 220) ได้กล่าวไว้ว่า ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึง คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบ ต่อจากนั้นจึงออกแบบการสร้างแบบทดสอบ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนการทดสอบ กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ สร้างแผนผังการทดสอบ สร้างผังข้อสอบ จากนั้นจึงลงมือเขียนข้อสอบ ทดลองใช้ วิเคราะห์ข้อสอบและปรับปรุงข้อสอบและนำแบบทดสอบไปใช้ นอกจากนี้การวัดผลการศึกษายังสามารถวัดถึงผลของการสอนของครูว่านักเรียนเกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้ในจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด

อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีรพรต สมนึก (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง “ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว” ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยสื่อวีดิทัศน์สูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ทาพิทย (2552) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ประกอบการสอนแบบโครงงาน เรื่อง การผลิตน้ำส้มควันไม้ โรงเรียนเครือข่ายระบบนิเวศ จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ประกอบการสอนแบบโครงงาน เรื่อง การผลิตน้ำส้มควันไม้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และยังสอดคล้องกับ สมศักดิ์ คล้ายสังข์ (2560) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์และสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการตลาดและการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการตลาดและการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ที่ส่งเสริมโดยใช้สื่อวีดิทัศน์และสื่อออนไลน์หลังใช้สูงกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา บรรลุตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ที่ว่า เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ระบุว่าผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า หลังจากนำชุดสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม มาใช้ ทำให้นักเรียนมีความสามารถ เรื่อง การสร้างคำประสม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ ดังนั้น การสอนเรื่องการสร้างคำประสม ครูสามารถนำชุดสื่อวีดิทัศน์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการสร้างคำประสม โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมอื่น ๆ มาใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเชียงกลมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป ชุดฝึกทักษะ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นิทาน เพลง ฯลฯ

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ กับนวัตกรรมอื่น ๆ เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดฝึกทักษะ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ ทาพิทย์. (2552). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ ประกอบการสอนแบบโครงงาน เรื่อง การผลิตน้ำส้มควันไม้โรงเรียนเครือข่ายระบบนิเวศ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เบญจวรรณ สิงาม. (2553). การพัฒนาวีดิทัศน์เรื่องนาฏยศัพท์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประทีน คล้ายนาค. (2541). การผลิตรายการโทรทัศน์ทางการศึกษา. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปวีรพรต สมนึก. (2558). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อวีดิทัศน์เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ผลิตภัณฑ์การทอเย็บ. ปริญญาโทการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พร้อมพรรณ อุดมสิน. (2545). การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์จำกัด.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2552). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : แฮาส์ ออฟเคอร์มิสท์.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- วิยะดา ลาสอน. (2552). การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม.
- สมศักดิ์ คล้ายสังข์ (2560). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์และสื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมการตลาดและการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 1). กรุงเทพฯ : เดอะบุคส์
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 2). กรุงเทพฯ : เดอะบุคส์
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553. กรุงเทพฯ : เดอะบุคส์.
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562. กรุงเทพฯ : เดอะบุคส์
- อดิศักดิ์ โคตรชุม. (2562). การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ เพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี เรื่อง การจัดและตกแต่งสวน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.